HØJBY nyt

Lokalnyheder for Højby-Lindvedområdet

Indlæg i Højby Nyt 2010 Nr. 1

Østerskovgård's historie Lindeskovgyden 32 i Højby

Af: Paul Georg Pedersen, formand for Højby Lokalhistoriske Arkiv.

Det normale i forbindelse med deling af en gård efter udskiftningen i 1800-tallet var, at når den gamle på gården syntes, det var tiden at holde og overdrage til sine børn, så var det ham, der forestod bodelingen. Ham der eventuelt fik gårdens jorde delt i to samt bygget på marken til nummer to søn, fik udfærdiget aftægtskontrakt til sig selv på fædrenegården, eller måske bygget en aftægtsbolig ved siden af, på gårdens jord.

Jeg vil derfor starte med lidt baggrundshistorie, da denne er mere spændende og anderledes end de fleste.

"Østerskovgård"s historie starter på "Granly" i 1824, da der fødes en dreng ved navn Niels Larsen, der var den yngste af 5 børn, nemlig 3 piger og 2 drenge. Den fire år ældre bror, Hans Larsen, overtager i 1845 fødegården "Granly" men efter Christian Iversen Hvalsøe, der købte gården fri til selveje fra Hollufgård i 1829, samtidig med at han passede sit embede som præst i Allerup, for øvrigt i 62 år!! Det er lidt af en gåde, som vi nok aldrig finder ud af, hvad der egentlig er årsagen til, at Hvalsøe pludselig kommer ind som gårdejer i Højby. Om han har hjulpet den gamle fæster på "Granly" (børnenes forældre) med penge og på den måde sikret, at de kunne blive på gården, vides ikke. Men vi ved, at Hvalsøe var velhavende og at det var en brordatter til fru Hvalsøe, der blev gift med den gamle fæsters søn, Hans Larsen, som overtager "Granly" i 1845 (men han var dog kun 9 år, da Hvalsøe købte gården i 1829)?? Og 25 år da han overtager - eller får - gården i 1845!

Efter at Hans Larsen i 1845 som sagt overtager "Granly" og året efter, den 25. april 1846, bliver gift med Laurentia Christiane Augusta Langhoff i Allerup kirke, hvor det er pastor Hvalsøe selv, der vier dem, går der nu 16 år, indtil 1861, hvor "Østerskovgård" kommer ind i billedet. Dette år bliver jorden på "Granly" nemlig delt i to og "Østerskovgård" bliver bygget ude på sydmarken og får den yderste halvdel af jorden (22 tdr. land), beliggen-

de syd for Lindeskovgyden, og Hans Larsens lillebror, Niels Larsen, der året før var blevet gift i Sdr. Nærå kirke med Gjertrud Marie Frandsen, flytter som de første ind på "Østerskovgård". De får 3 børn, hvor de to sidste var tvillinger, men hvor moderen dør i barselsseng samme dag, de bliver født, kun 26 år gammel. Niels Larsen bliver nu som 41-årig i 1865 gift igen med en gårdmandsdatter fra Sdr. Nærå, som var 20 år yngre end ham, og med hende fik han ydeligere 2 børn. I 1889 bliver gården imidlertid solgt til en Rasmus Jensen, der var født på "Lundsgård" på Trunderup mark i Kværndrup sogn, han blev måneden efter gift i Nazaretkirken i Ryslinge med en pige, Kirsten Jørgensen, fra Sdr. Nærå. Dette ægtepar fik 5 børn. I 1897 skifter gården imidlertid ejer igen, denne gang til en Christen Jeppesen, gårdmandssøn fra Skamby, der to måneder forinden var blevet gift i Egtved kirke med sin tilkommende, Christine Sofie Cecilie Leth, gårdmandsdatter fra Egtved. Disse to var også kun kort tid på "Østerskovgård", nemlig i 7 år. De fik med et års mellemrum to drenge i hhv. 1899 og 1900.

I 1904 overtager for tredie gang en fremmed gården, nemlig Karl Marius Hansen, født 1867 i Rynkeby v/Ringe, købesummen var 25.000 kr., han var 3 måneder forinden blevet gift i Ringe kirke med Birthe Kirstine Hansen fra Ringe. De får 3 børn Sofie, Johannes og Peder. Datteren Sofie forblev ugift hele livet, hun overtog i 1951 en lille ejendom med 5 tdr. land, Svendborgvej 461, hvor hun boede til sin død i 1995. Den ældste søn Johannes var en meget driftig person, der bl. a. i 1934 byggede Højby Maskinfabrik, Svendborgvej 410, og oparbejdede en stor og alsidig produktion. (Hans liv og virke vil blive beskrevet på et senere tidspunkt). Som den yngste overtog Peder "Østerskovgård" efter sine forældre under krigen i 1943, for en pris af 36.800 kr.. Peder og hans hustru Ester Rasmine Højsager fra Tved, der året før i maj måned var blevet gift i Odense Valgmenigheds kirke, er dem, der kom til at have den længste periode på gården, nemlig 53 år. Og efter Peders død i 1996 sælger enken, Ester Hansen, i 1997 "Østerskovgård" til tømrermester Kjeld Erik Larsen, Kl. Berntsensvej 103, i Højby. Kjeld Larsen søger nu om tilladelse til at rive det gamle stuehus ned og bygge nyt i stedet, hvilket bliver ham bevilget af Odense Kommune, og året efter flytter de ind i deres drømmehus, der var kælet for og som Kjeld selv havde lagt mange arbejdstimer og megen sjæl i, men det blev en kort fornøjelse, for da linieføringen til den påtænkte motorvej mellem Odense og Svendborg pludselig ændres til at slå et slag vest om Statens Forsøgsstationen, Kirstinebjergs jorder v/Årslev, for at disse ikke skal blive gennemskåret af motorvejen, bliver linieføringen i stedet lagt lige ret igennem gården "Østerskovgård". Den 27. april 2001 kl. 10.00 bliver gården eksproprieret og i sommeren 2004 bliver alle bygninger, incl. det nybyggede stuehus, revet ned og fjernet. Der er heldigvis fra Højby Lokalhistoriske Arkiv gennem tidens løb blevet taget mange billeder både ude og inde, som, sammen med private fotos som arkivet har lånt af familien og affotograferet, kan dokumentere forholdene, som de har været engang.

Således sluttede "Østerskovgård"`s 133-årige historie i 2004.

Billedtekst:

1. Luftfoto af "Østerskovgård" i 1939, set fra syd. Højby Lokalhistoriske Arkiv.

2. Det nye stuehus på "Østerskovgård", set fra øst, bygget og taget i brug 1998, eksproprieret i 2001 og revet ned sammen med de øvrige bygninger i 2004.
Højby Lokalhistoriske Arkiv.